

DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ

www.dim.gov.az | www.abiturient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURİYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2024

İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?

İXTİSAS QRUPUNUN ABİTURİYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 772223 972006 3 0624

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

2024

REDAKSİYA ŞURASI

M.M.Abbasadə, N.Ə.Babayev, K.R.Aydazadə, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSİYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev, A.H.Bağırov,
G.M.Balacanova, A.H.Batıyeva, N.N.Bayramova, M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov,
N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov, N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov,
X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasımov, S.S.Mərdanov,
O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Kompüter və dizayn: X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva (məsul katib).

Redaksiyanın ünvanı:

Az1031, Bakı şəhəri, Davud Aslan küçəsi, 2A.

Telefon:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Votsap:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

Jurnal Azərbaycan Respublikasının Mətbuat və İnformasiya
Nazirliyində qeydə alınmışdır. (Lisensiya B 171, 18 fevral 1999).

© DİM - «Abituriyent»-2024

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması,
elektron və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 07.08.2024.
Tiraj 1000.

Reklam materiallarının məzmununa görə redaksiya cavabdeh deyil.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

DİM - 2024

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan nəticələriniz Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) **www.dim.gov.az** internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin reallıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2024/2025-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin III ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrin sayını göstərir. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2024-cü il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
DT altrqupu üzrə				
10509	1125	1860	13494	4068
TC altrqupu üzrə				
1345	285	335	1965	250
Bütövlükdə				
11854	1410	2195	15459	4318

* Filologiya ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 30 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə şərti** Elm və Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilərlər. Tutaq ki, cari ildə III ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas

üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı, həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 60 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 250 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 250 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 60 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 60-cı abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Bu il III qrup üzrə müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində** olan ixtisaslarının müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin ("ADA" Universiteti istisna olmaqla) "Tərcümə (dillər üzrə)", "Filologiya (xarici dil və ədəbiyyatı üzrə)" və "Xarici dil müəllimliyi (dillər üzrə)", "Beynəlxalq münasibətlər" ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) xarici dil fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:
 - Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması;
 - Sosial iş;
 - Regionşünaslıq (regionlar üzrə).

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2023-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2024-cü il 2-ci nömrəsində və “2023-cü ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən III ixtisas qrupunun DT altqrupu üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 15568, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 19865 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. III ixtisas qrupunun TC altqrupu üzrə isə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 3630, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 5700 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq DT altqrupu üzrə *cədvəl 2*, *cədvəl 3*, TC altqrupu üzrə *cədvəl 4* və *cədvəl 5*-də təqdim edilir:

**III ixtisas qrupunun DT altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	5	5	0	0	5	5
680 – 690	22	27	0	0	22	27
670 – 680	45	72	4	4	49	76
660 – 670	68	140	4	8	72	148
650 – 660	87	227	5	13	92	240
640 – 650	108	335	11	24	119	359
630 – 640	103	438	6	30	109	468
620 - 630	128	566	10	40	138	606
610 – 620	154	720	13	53	167	773
600 – 610	184	904	15	68	199	972
590 – 600	162	1066	14	82	176	1148
580 – 590	179	1245	14	96	193	1341
570 – 580	181	1426	17	113	198	1539
560 – 570	207	1633	25	138	232	1771
550 – 560	172	1805	16	154	188	1959
540 – 550	218	2023	27	181	245	2204
530 – 540	258	2281	21	202	279	2483
520 – 530	244	2525	17	219	261	2744
510 – 520	261	2786	34	253	295	3039
500 – 510	302	3088	28	281	330	3369
490 – 500	321	3409	23	304	344	3713
480 – 490	325	3734	33	337	358	4071
470 – 480	310	4044	26	363	336	4407
460 – 470	343	4387	31	394	374	4781

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
450 – 460	347	4734	40	434	387	5168
440 – 450	357	5091	33	467	390	5558
430 – 440	350	5441	43	510	393	5951
420 – 430	345	5786	50	560	395	6346
410 – 420	339	6125	38	598	377	6723
400 – 410	391	6516	56	654	447	7170
390 – 400	403	6919	48	702	451	7621
380 – 390	377	7296	49	751	426	8047
370 – 380	420	7716	46	797	466	8513
360 – 370	420	8136	49	846	469	8982
350 – 360	408	8544	52	898	460	9442
340 – 350	385	8929	55	953	440	9882
330 – 340	419	9348	64	1017	483	10365
320 – 330	376	9724	61	1078	437	10802
310 – 320	441	10165	63	1141	504	11306
300 – 310	445	10610	61	1202	506	11812
290 – 300	407	11017	54	1256	461	12273
280 – 290	420	11437	60	1316	480	12753
270 – 280	419	11856	56	1372	475	13228
260 – 270	400	12256	58	1430	458	13686
250 – 260	405	12661	49	1479	454	14140
240 – 250	369	13030	31	1510	400	14540
230 – 240	321	13351	28	1538	349	14889
220 – 230	284	13635	19	1557	303	15192
210 – 220	215	13850	24	1581	239	15431
200 – 210	124	13974	13	1594	137	15568

**III ixtisas qrupunun DT altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 - 700	5	5	0	0	5	5
680 – 690	22	27	0	0	22	27
670 – 680	45	72	4	4	49	76
660 – 670	68	140	4	8	72	148
650 – 660	87	227	5	13	92	240
640 – 650	108	335	11	24	119	359
630 – 640	103	438	6	30	109	468
620 - 630	128	566	10	40	138	606
610 – 620	154	720	13	53	167	773
600 – 610	184	904	15	68	199	972
590 – 600	162	1066	14	82	176	1148
580 – 590	179	1245	14	96	193	1341
570 – 580	181	1426	17	113	198	1539
560 – 570	207	1633	25	138	232	1771
550 – 560	172	1805	16	154	188	1959
540 – 550	218	2023	27	181	245	2204
530 – 540	258	2281	21	202	279	2483
520 – 530	244	2525	17	219	261	2744
510 – 520	261	2786	34	253	295	3039
500 – 510	302	3088	28	281	330	3369
490 – 500	321	3409	23	304	344	3713
480 – 490	325	3734	33	337	358	4071
470 – 480	310	4044	26	363	336	4407
460 – 470	343	4387	31	394	374	4781
450 – 460	347	4734	40	434	387	5168
440 – 450	357	5091	33	467	390	5558

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
430 – 440	350	5441	43	510	393	5951
420 – 430	345	5786	50	560	395	6346
410 – 420	339	6125	38	598	377	6723
400 – 410	391	6516	56	654	447	7170
390 – 400	403	6919	48	702	451	7621
380 – 390	377	7296	49	751	426	8047
370 – 380	420	7716	46	797	466	8513
360 – 370	420	8136	49	846	469	8982
350 – 360	408	8544	52	898	460	9442
340 – 350	385	8929	55	953	440	9882
330 – 340	421	9350	64	1017	485	10367
320 – 330	378	9728	61	1078	439	10806
310 – 320	448	10176	64	1142	512	11318
300 – 310	452	10628	62	1204	514	11832
290 – 300	416	11044	57	1261	473	12305
280 – 290	430	11474	68	1329	498	12803
270 – 280	444	11918	67	1396	511	13314
260 – 270	455	12373	73	1469	528	13842
250 – 260	486	12859	69	1538	555	14397
240 – 250	493	13352	64	1602	557	14954
230 – 240	493	13845	65	1667	558	15512
220 – 230	540	14385	55	1722	595	16107
210 – 220	555	14940	64	1786	619	16726
200 – 210	514	15454	65	1851	579	17305
190 – 200	498	15952	61	1912	559	17864
180 – 190	540	16492	60	1972	600	18464
170 – 180	467	16959	54	2026	521	18985
160 – 170	419	17378	48	2074	467	19452
150 – 160	378	17756	35	2109	413	19865

**III ixtisas qrupunun TC altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 4

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	0	0	0	0	0	0
680 – 690	0	0	0	0	0	0
670 – 680	1	1	0	0	1	1
660 – 670	0	1	0	0	0	1
650 – 660	0	1	0	0	0	1
640 – 650	0	1	0	0	0	1
630 – 640	3	4	1	1	4	5
620 - 630	0	4	0	1	0	5
610 – 620	5	9	0	1	5	10
600 – 610	4	13	1	2	5	15
590 – 600	3	16	1	3	4	19
580 – 590	9	25	1	4	10	29
570 – 580	8	33	2	6	10	39
560 – 570	12	45	0	6	12	51
550 – 560	11	56	2	8	13	64
540 – 550	23	79	2	10	25	89
530 – 540	21	100	5	15	26	115
520 – 530	34	134	5	20	39	154
510 – 520	39	173	5	25	44	198
500 – 510	40	213	12	37	52	250
490 – 500	38	251	7	44	45	295
480 – 490	38	289	8	52	46	341
470 – 480	49	338	7	59	56	397
460 – 470	44	382	12	71	56	453

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
450 – 460	60	442	11	82	71	524
440 – 450	84	526	12	94	96	620
430 – 440	93	619	16	110	109	729
420 – 430	74	693	9	119	83	812
410 – 420	80	773	15	134	95	907
400 – 410	95	868	17	151	112	1019
390 – 400	88	956	21	172	109	1128
380 – 390	103	1059	21	193	124	1252
370 – 380	90	1149	16	209	106	1358
360 – 370	118	1267	28	237	146	1504
350 – 360	134	1401	22	259	156	1660
340 – 350	119	1520	38	297	157	1817
330 – 340	139	1659	29	326	168	1985
320 – 330	135	1794	32	358	167	2152
310 – 320	135	1929	31	389	166	2318
300 – 310	142	2071	38	427	180	2498
290 – 300	143	2214	27	454	170	2668
280 – 290	125	2339	32	486	157	2825
270 – 280	142	2481	31	517	173	2998
260 – 270	142	2623	28	545	170	3168
250 – 260	112	2735	17	562	129	3297
240 – 250	103	2838	16	578	119	3416
230 – 240	71	2909	12	590	83	3499
220 – 230	55	2964	4	594	59	3558
210 – 220	43	3007	3	597	46	3604
200 – 210	22	3029	4	601	26	3630

**III ixtisas qrupunun TC altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 5

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 - 700	0	0	0	0	0	0
680 – 690	0	0	0	0	0	0
670 – 680	1	1	0	0	1	1
660 – 670	0	1	0	0	0	1
650 – 660	0	1	0	0	0	1
640 – 650	0	1	0	0	0	1
630 – 640	3	4	1	1	4	5
620 - 630	0	4	0	1	0	5
610 – 620	5	9	0	1	5	10
600 – 610	4	13	1	2	5	15
590 – 600	3	16	1	3	4	19
580 – 590	9	25	1	4	10	29
570 – 580	8	33	2	6	10	39
560 – 570	12	45	0	6	12	51
550 – 560	11	56	2	8	13	64
540 – 550	23	79	2	10	25	89
530 – 540	21	100	5	15	26	115
520 – 530	34	134	5	20	39	154
510 – 520	39	173	5	25	44	198
500 – 510	40	213	12	37	52	250
490 – 500	38	251	7	44	45	295
480 – 490	38	289	8	52	46	341
470 – 480	49	338	7	59	56	397
460 – 470	44	382	12	71	56	453
450 – 460	60	442	11	82	71	524
440 – 450	84	526	12	94	96	620

Cədvəl 5 (ardı)

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
430 – 440	93	619	16	110	109	729
420 – 430	74	693	9	119	83	812
410 – 420	80	773	15	134	95	907
400 – 410	95	868	17	151	112	1019
390 – 400	88	956	21	172	109	1128
380 – 390	103	1059	21	193	124	1252
370 – 380	90	1149	16	209	106	1358
360 – 370	118	1267	28	237	146	1504
350 – 360	134	1401	22	259	156	1660
340 – 350	121	1522	39	298	160	1820
330 – 340	139	1661	30	328	169	1989
320 – 330	136	1797	32	360	168	2157
310 – 320	138	1935	32	392	170	2327
300 – 310	146	2081	41	433	187	2514
290 – 300	156	2237	32	465	188	2702
280 – 290	138	2375	43	508	181	2883
270 – 280	163	2538	44	552	207	3090
260 – 270	171	2709	44	596	215	3305
250 – 260	169	2878	44	640	213	3518
240 – 250	186	3064	44	684	230	3748
230 – 240	178	3242	50	734	228	3976
220 – 230	197	3439	39	773	236	4212
210 – 220	191	3630	34	807	225	4437
200 – 210	192	3822	41	848	233	4670
190 – 200	209	4031	42	890	251	4921
180 – 190	199	4230	29	919	228	5149
170 – 180	180	4410	44	963	224	5373
160 – 170	162	4572	30	993	192	5565
150 – 160	119	4691	16	1009	135	5700

III ixtisas qrupunun DT altqrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması əks etdirən 2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 641 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 108 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervallarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $108+87+68+45+22+5=335$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

III ixtisas qrupun DT altqrupuna xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar da daxildir. Bu ixtisaslarda qabiliyyət imtahanının nəticəsi məqbullar qiymətləndirilir.

Abituriyentin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçmək və ərizəsində onların kodlarını qeyd etmək hüququ qazanması üçün onun test imtahanının ikinci mərhələsi üzrə topladığı balı, ümumi balı və qabiliyyət imtahanındakı yekun nəticəsi DİM tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə (müsabiqə şərtlərinə) uyğun olmalıdır. 6-cı cədvəldə təhsili həm dövlət sifarişi üzrə, həm də ödənişli əsaslarla olan ixtisasların qabiliyyət imtahanı üzrə müsabiqə şərtləri təqdim edilir.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqə şərtləri

Cədvəl 6

İxtisasın adı	Minimal bal	II mərhələ üzrə minimal bal	Qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi
İslamşünaslıq	150	50	məqbul
Jurnalistika	200	100	məqbul (5 bal)

III ixtisas qrupunda müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qeydiyyatdan keçmiş və test imtahanının nəticəsinə görə müsabiqə şərtini yerinə yetirmiş, yəni tələb olunan minimal test balını toplamış abituriyentlərin nəzərinə çatdırılır ki, onlar müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qabiliyyət imtahanı verməlidilər. Yalnız qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə verən abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı elektron ərizələrində müvafiq xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasın kodunu göstərə bilirlər. Qabiliyyət imtahanından müvəffəqiyyətlə keçməyən abituriyentlər isə test imtahanının nəticəsinə görə müvafiq müsabiqə şərtlərini yerinə yetiriblərsə, III ixtisas qrupunun xüsusi qabiliyyət **tələb etməyən** ixtisaslarını seçib müsabiqədə iştirak edə bilirlər.

Abituriyentin həm test imtahanından topladığı ümumi balı, həm də qabiliyyət imtahanları üzrə yekun nəticəsi 5 saylı cədvəldə göstərilən tələbləri ödəyirsə, o, seçdiyi xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ümumi qaydada avqustun 9-dan 19-dək "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"ni doldurmalı və təsdiq etməlidir. Əks təqdirdə abituriyent müsabiqəyə buraxılır.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarışlar

- İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent müsabiqə şərtini ödədiyi ixtisas qrupuna (qruplarına), o cümlədən altqrupuna (altqruplarına) aid olan 15-dək ixtisasın kodunu qeyd edə bilər.

- Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: “Abituriyent” jurnalı №4, səh. 12-34). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: “Abituriyent” jurnalı №4, səh. 35-41).

- Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

- Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.

- Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

- Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

- İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 9-dan 19-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Hörmətli abituriyentlər!

*İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi
ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə
"Abituriyent" jurnalının 2024-cü il 4-cü nömrəsini diqqətlə
oxumağı məsləhət görürük.*

*Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə
uğurlar arzu edirik!*

DİM - 2024

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2024/2025-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2023-cü il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını builki məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Pərakəndə satış qiyməti
2 manatdan çox olmamalıdır

abiturient.az

abiturient.az saytı YENİLƏNDİ!

Dövlət İmtahan Mərkəzinin nəşrlərini
abiturient.az saytıdan əldə edə bilərsiniz.

- 1 abiturient.az saytıda qeydiyyatdan keçərək hesab yaradın.
- 2 abiturient.az saytıda hesabınıza daxil olun.
- 3 DİM nəşrlərini PDF formatda əldə etmək istəyirsinizsə, seçdiyiniz nəşrin üzərində "PDF əlavə et" düyməsini klikləyərək səbətə əlavə edin. Səbətə daxil olaraq ödəniş edin. Ödəniş etdikdən sonra saytdakı hesabınızda "Ödənişlərim" bölümünə yüklənmiş PDF faylını istifadə edə bilərsiniz.
- 4 DİM nəşrlərini ünvana sifariş etmək istəyirsinizsə, seçdiyiniz nəşrin üzərində "Onlayn sifariş" düyməsini klikləyərək səbətə əlavə edin. Səbətə daxil olaraq "Ödəniş et" düyməsini klikləyin. Sifarişin çatdırılacağı regionu seçib ünvanı qeyd edərək ödəniş edin. Ödəniş etdikdən sonra sifarişiniz 5 iş günü ərzində ünvana çatdırılacaq. Sifariş rayonlara çatdırılacaqsə, 1 və ya 2 gün ləngimə ola bilər. Hər bir nəşrin ünvana çatdırılma qiyməti 1.50 AZN-dir.

**Dövlət İmtahan Mərkəzinin nəşrləri barədə dəqiq və operativ məlumatı
"Abituriyent" jurnalı redaksiyasının saytıda və rəsmi sosial media
hesablarında əldə edə bilərsiniz.**

www.abiturient.az

AbituriyentJurnal

abiturient_journal

abiturient_journal

+994 50 225 54 99

abiturientjurnal

abituriyent.jurnal

DİM 2024